

ΟΙ ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Είναι δευτερεύουσες **ονοματικές ερωτηματικές προτάσεις** που εισάγονται με ερωτηματικές αντωνυμίες (ποιος, πόσος, τι κ.α.) , ερωτηματικά επιρρήματα (πώς, πότε, πού κ. α.), συνδέσμους (μήπως, γιατί, αν κ.λ.π.)

Διακρίνονται σε :

ολικής άγνοιας : αφορούν ολόκληρο το περιεχόμενο της πρότασης και επιδέχονται μονολεκτική απάντηση (εισαγωγή με : **αν, μη, μήπως, μην τυχόν**) .

Π.χ. Τον ρώτησα αν θα έρθει μαζί μας (απάντηση : ναι ή όχι)

μερικής άγνοιας : η απάντηση αφορά ένα μέρος της πρότασης και δεν μπορεί να είναι μονολεκτική (εισαγωγή με : **ερωτηματικές αντωνυμίες ή επιρρήματα**) .

Π.χ. Αναρωτιέται πώς θα φτάσει γρήγορα στον προορισμό του (ξέρει ότι θα φτάσει, αναρωτιέται για το πώς αυτό θα γίνει γρήγορα)

Λειτουργούν ως

1. **Αντικείμενο** μετά από ρήματα που δηλώνουν : απορία, ερώτηση, αμφιβολία, σκέψη κ.α.

- Απορώ τι θέλει αυτός.
- Ρωτούσε πόσο κόστισε το ταξίδι.
- Αμφιβάλλω αν έγραψε καλά στο διαγώνισμα.

2. **Υποκείμενο απρόσωπων εκφράσεων** που έχουν όμοια σημασία με τα παραπάνω, όπως : δεν είναι βέβαιο, είναι περίεργο, είναι ζήτημα, δεν υπάρχει πληροφορία κ.α.

- Είναι παράξενο πώς τα καταφέρνει χωρίς πολύ διάβασμα.
- Δεν υπάρχει καμιά πληροφορία αν είναι ακόμη ζωντανός.
- Είναι ζήτημα αν έχεις διαβάσει δέκα λεπτά.

3. **Επεξήγηση σε ουσιαστικά** όπως : απορία, ερώτηση, σκέψη, αμφιβολία

ή : **αντωνυμίες** ουδετέρου γένους, δεικτικές ή αόριστες :

- **Εκείνο** δεν καταλαβαίνω, πώς με το συνεχιζόμενο δανεισμό θα βγούμε ποτέ από την κρίση.
- Τον απασχολούσε διαρκώς η ίδια **σκέψη**, πώς θα εμπλούτιζε το βιογραφικό του.
- Η **απορία** του, πώς χωρίς χάρτη θα έφταναν στον προορισμό τους, δεν απαντήθηκε από κανέναν.

βλ. και : Βιβλίο Εκπ/κού : σελ. 48 – 50

Συντακτικό της Νέας Ελληνικής Β και Γ Γυμνασίου , σελ. 137 – 140 και 153 - 155

ΟΙ ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΘΥ ΣΤΟΝ ΠΛΑΓΙΟ ΛΟΓΟ

Κατά τη μετατροπή του λόγου από ευθύ σε πλάγιο γίνονται οι παρακάτω αλλαγές :

Α) Οι κύριες προτάσεις κρίσεως γίνονται δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις :

Ευθύς λόγος : Αναπολώ τις περσινές μου επιτυχίες .

Πλάγιος λόγος : Έλεγε (ή λέει) ότι αναπολεί τις περσινές του επιτυχίες.

Β.) Οι κύριες προτάσεις επιθυμίας γίνονται δευτερεύουσες βουλητικές προτάσεις :

Ευθύς λόγος : Περάστε έξω !

Πλάγιος λόγος : Απαίτησε (ή διέταξε) να περάσουν έξω .

Γ.) Οι ευθείες ερωτηματικές κύριες προτάσεις γίνονται δευτερεύουσες πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις :

Ευθύς λόγος : Γιατί δεν απάντησες στο τηλέφωνο ;

Πλάγιος λόγος : Τον ρώτησε γιατί δεν απάντησε στο τηλέφωνο .

Δ.) Οι δευτερεύουσες προτάσεις ως προς το είδος τους δεν αλλάζουν :

Ευθύς λόγος : Αν δεν αλλάξεις τακτική, θα χάσεις τη χρονιά σου .

Πλάγιος λόγος : Τον προειδοποίησε ότι, αν δεν άλλαζε τακτική, θα έχανε τη χρονιά του .

Ε.) Αλλαγές μπορούν να γίνουν στους χρόνους :

- **Ο Ενεστώτας του ρήματος της κύριας πρότασης να γίνει Παρατατικός ή να παραμείνει Ενεστώτας:**

Ευθύς λόγος : Δεν πρόκειται να φύγω.

Πλάγιος λόγος : Επιμένει ότι δεν πρόκειται να φύγει , ή : Επέμενε ότι δεν επρόκειτο να φύγει.

- **Ο Μέλλοντας της κύριας πρότασης μπορεί είτε να παραμείνει Μέλλοντας , είτε να γίνει : θα + Παρατατικός :**

Ευθύς λόγος : Θα σε καλέσω σίγουρα στο γάμο μου .

Πλάγιος λόγος : Μού ανακοίνωσε ότι θα με καλούσε σίγουρα στο γάμο της .

Αλλά και : Μού ανακοίνωσε ότι θα με καλέσει σίγουρα στο γάμο της

- **Ο Παρακείμενος να γίνει Υπερσυντέλικος :**

Ευθύς λόγος : Το τρένο έχει αναχωρήσει .

Πλάγιος λόγος : Την πληροφόρησαν ότι το τρένο είχε αναχωρήσει .

ΣΤ. Μπορεί, επίσης, ν' αλλάξει το τοπικό ή το χρονικό επίρρημα:

Ευθύς λόγος : Τώρα θα πάω εγώ , όπως χθες πήγε αυτός .

Πλάγιος λόγος : Έλεγε ότι τότε αυτός θα πήγαινε, όπως την προηγούμενη ημέρα πήγε εκείνος .

Ζ : Αλλάζουν οι αντωνυμίες : εγώ → αυτός
αυτός → εκείνος